

ÍNDEX

AGRAÏMENTS.....	7
ADVERTIMENT	9
PRÒLEG (DEL TREBALL MECANOSCRIT).....	11
PRÒLEG (A L'EDICIÓ IMPRESA)	13
INTRODUCCIÓ.....	15

BLOC O. FETS HISTÒRICS QUE DETERMINARAN L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL, LA CREACIÓ I L'EVOLUCIÓ DEL COMTAT BERGUEDA

BREU EXPLICACIÓ DEL CONTEXT HISTÒRIC.....	19
Notes	20

BLOC I. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL I POLÍTICA EN L'ÀMBIT COMTAL. CONQUESTES I CONSOLIDACIONS

1. SOBRE LES DENOMINACIONS 'TERRITORIUM', 'PAGUS' I 'COMITATUS'	23
1.1. El perquè de cadascun.....	23
1.2. Conclusions.....	27
2. CONQUESTA I CONSOLIDACIÓ DE L'AVANÇ TERRITORIAL BERGUEDA.....	29
2.1. La consolidació política i territorial com a punt de partida	29
2.2. L'avanç de la consolidació	30
2.3. La suposada repoblació.....	47
2.4. La presència de l'estat musulmà.....	48
2.5. Conclusions.....	49

3. ELS LÍMITS DEL COMTAT BERGUEDÀ A FINALS DEL S. XI	51
3.1. L'abast del perímetre	51
3.2. Indrets conflictius	54
3.3. Conclusions.....	64
4. EL COMTE: CAP VISIBLE DE LA UNIÓ CERDANOBERGUEDANA.....	67
4.1. Les actuacions dels comtes	67
4.2. Els que vingueren al darrere	78
4.3. Altres comtes	78
4.4. Conclusions.....	79
5. QUÈ EN SABEM, DELS VESCOMTES?	81
5.1. Els esments	81
5.2. És possible que.....	86
5.3. Conclusions.....	86

BLOC II. L'ORGANITZACIÓ INTERNA DEL COMTAT EN TERMES

6. LA VALL COM A ELEMENT DE REFERÈNCIA GEOGRÀFICA	89
6.1. Les valls a la documentació escrita.....	89
6.2. Conclusions.....	93
7. LA VIL·LA COM A SINÒNIM DE TERME	95
7.1. La vil·la com a referència geogràfica.....	95
7.2. La transformació d'algunes vil·les en caps de terme	95
7.3. Conclusions.....	97

8. ELS ‘CASTRA’ I ELS PUNTS DE VIGILÀNCIA COM A EINES LAIQUES DEL CONTROL TERRITORIAL	99
8.1. Els ‘castra’ dins l’organització territorial	100
8.2. Les guàrdies	102
8.3. Les miralles	104
8.4. Els titulars dels ‘castra’	106
8.5. Els veguers	109
8.6. Aparició cronològica dels ‘castra’	113
8.7. La cronologia en fases	121
8.8. Les torres	125
8.9. Conclusions del capítol	127
9. LA IMPORTÀNCIA DE LES PARRÒQUIES I LES ESGLÉSIES RECAPTADORES DE DÈCIMES I PRIMÍCIES EN L’ORGANITZACIÓ TERRITORIAL	129
9.1. Què és al Berguedà una parròquia?	129
9.2. Les parròquies que existien	133
9.3. Els propietaris i tenidors	137
9.4. La Seu i la renda parroquial	141
9.5. La cristianització com a ideologia	146
9.6. Conclusions	150
10. ELS ‘APENDICIA’, UNA ALTRA MANERA D’ANOMENAR EL TERME	153
11. EL PERQUÈ DE L’EXTENSIÓ I PARTICIÓ DELS TERMES	155
11.1. La reconstrucció	155
11.2. Conclusions	170

BLOC III. CONCLUSIONS GENERALS

BLOC IV. APÈNDIX

DOCUMENTS SUSPECTES D'HAVER ESTAT RETOCATS.....	181
1. Actes falsificades i/o suspectes.....	181
2. Els indicis de falsedat	200
ABREVIATURES BIBLIOGRÀFIQUES I BREU VOCABULARI.....	205
Abreviatures bibliogràfiques.....	205
Breu vocabulari i aclariments sobre noms propis	208

BLOC V. I ABANS DE TOT AIXÒ, COM ERA EL POBLAMENT AL BERGUEDÀ?

EVOLUCIÓ DEL POBLAMENT AL BERGUEDÀ DURANT LA TRANSICIÓ MEDIEVAL. ARQUEOLOGIA, TOPONÍMIA I DOCUMENTACIÓ	213
Premisses, mètodes i abast de les prospeccions.....	213
Resultats de la recerca.....	216
Conclusions.....	220
BIBLIOGRAFIA	221